

BONDGENOOTSCHAPPEN EN GETALLENSYMBOLIEK

Na de overname van *Sneeuw* door uitgeverij Glénat volgen de albums elkaar met grote regelmaat op. Een dipje bij Christian Gine en een weergaloos succes voor Didier Convard dankzij een andere reeks zetten *Sneeuw* echter jarenlang on hold. Een comeback met het slotakkoord gaat gepaard met prequelcyclussen. door David Steenhuyse

Op de eerste pagina's van *Sneeuw* komen de ouders van het titelpersonage al om. Ze worden genadeloos vermoord. Tot dan vrij ongezien voor het weekblad *Kuifje*. Gine: "Het klopt dat het een primeur voor het weekblad was. Maar hoe vreemd het ook lijkt, noch bij de redactie, noch bij lezers volgden negatieve reacties. De reeks sloeg meteen aan, hij stond voortdurend op de eerste plaatsen van de opiniepeilingen, waardoor men ons werk bleef publiceren in het weekblad en daarna in album."¹

Toch zou die steun na deel 3 wegvallen. Nog voordat het weekblad *Kuifje* het loodje legt, koopt uitgeverij Glénat de reeks *Sneeuw* over van Lombard. Dat hebben de auteurs te danken aan uitgever Jacques Glénat. Convard: "Jacques genoot van de reeks toen hij in *Kuifje* liep. Omdat ik steeds meer vol-

wassen onderwerpen aansneed, had de directie van het weekblad geen bezwaar tegen het doorverkopen ervan en wel na deel 3. Als gevolg daarvan kwam de serie onder de vlag van Glénat vanaf deel 4. Als mijn geheugen me niet in de steek laat, hebben ze de serie niet in de uitverkoop gegoooid, integendeel... Maar Jacques was erop gebrand om die in te lijven."²

ARTHUR EN MERLIJN

De reeks komt tot stand dankzij gemeenschappelijke ideeën van Christian Gine en Didier Convard. Desondanks zou het eerst iets compleet anders worden. Convard: "Als groot fan van de ridders van de Ronde Tafel en de legende van koning Arthur en Merlijn, droomde ik ervan om een stripbewerking te maken. Omdat de toenmalige hoofdredacteur

Eind 1988 brengt het automerk Citroën een kalender uit met figuren uit reeksen van uitgeverij Lombard. Christian Gine illustreert oktober 1989.

van *Kuiffe*, Jean-Luc Vernal, niet zo enthousiast was, vroeg hij me een origineel verhaal te maken in de geest van deze verhalen. Merlijn werd Northman, Arthur werd Sneeuw, het woud van Brocéliande werd Europa en de ridders werden de twaalf beschermers van Europa. Pluk-de-Dood kwam, net als andere personages, later op het moment van schrijven...”³

Ook het ecologische aspect is ingegeven door Vernal, na vele besprekingen tussen de hoofdredacteur en de scenarist. Het thema komt voor Convard echter ook niet uit de lucht vallen, evenals het concept van een Europa dat de deuren sluit. “Het was enigszins voorspelbaar! Europa is al vele jaren een gebied van vrede, het is rijk en het kan mensen opnemen. [...] In die tijd had ik me veel verdiept in de geschriften van René Dumont (Franse schrijver en politicus, red.). Alles wat hij in zijn boeken voorspelde (hongersnood, uitputting van de olievoorraden, enzovoort) is uitgekomen.”³

VERANDERING VAN AANPAK

Convard legt zijn masterplan voor *Sneeuw* al bij voorbaat vast. “Ik hou ervan om het geheim te creëren vóór het verhaal. Bij het schrijven van *Sneeuw* kende ik zelfs al het geheim vóór de namen van de hoofdpersonages. Bij *De Geheime Driehoek* wou ik vertellen dat Jezus niet aan het kruis stierf en dat hij werd vervangen door Judas. Het enige wat overbleef, was een manier vinden om het verhaal te vertellen. Pas dan verzin ik mijn personages. Ik kan geen verhaal vertellen zonder te weten hoe het afloopt.”³

Niettemin lijkt de scenarist gaandeweg de reeks van aanpak te veranderen naarmate Sneeuw en zijn kompanen telkens van locatie verhuizen. Deel 11, *Berichten uit de Buitenwereld* (2000), opent zelfs in de Verenigde Staten, in de Buitenwereld die niet werd geteisterd door de ramp en de Ziekte van Orion. Gine verduidelijkt bij een tussenstand na tien verschenen delen: “Deze opening naar de Buitenwereld

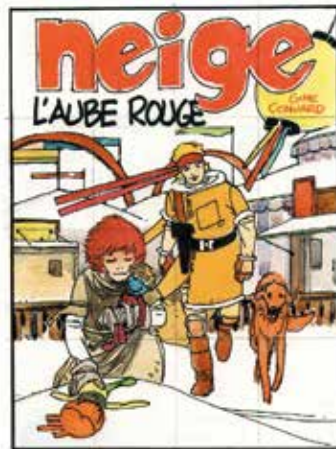
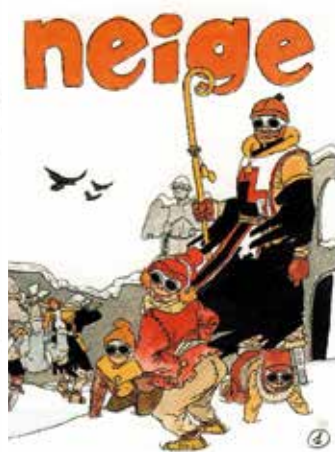
is volledig toevallig en wordt verzacht door een bewuste keuze van onze kant om zo weinig mogelijk beelden van de Verenigde Staten te geven. Wat ziet de lezer? Een stukje van een steegje, een paar velden, een boerderij, plaatsen die een indicatie geven van waar de personages zijn, maar geen beschrijving van het land zelf. We wilden niet verzanden in een hedendaags verhaal dat geen echte bestaansreden had. We wilden de wereld van *Sneeuw* behouden, met het verwoeste Europa als referentiepunt. Onze reeks onderscheidt zich juist van andere reeksen door de setting, en we zijn niet van plan die te verlaten. Een verandering ten opzichte van het oorspronkelijke project heeft meer te maken met de interne structuur van de reeks. Convard begon met het idee om een grote saga te schrijven. Gaandeweg liet hij dit project varen en in plaats daarvan beperkte hij zich tot het volgen van de avonturen van het personage Sneeuw, dat geconfronteerd wordt met een lot waar hij geen controle over heeft. Elk van de volgende albums zal daarom een origineel verhaal van zijn reis vertellen.”¹

ONSCHULDIG BEGIN

In 2000 bekennt Christian Gine dat hij zonder duidelijk idee over de reeks van start is gegaan: “Ik ben heel onschuldig aan dit project begonnen, zonder te weten aan wat voor verhaal ik begon. Het startte allemaal met mijn wens om een serie te maken die zich afspeelt in een post-nucleair tijdperk. Ik sprak over het project met Didier Convard, die ik kende van een van zijn verhalen, *Mathieu Lamy*. Convard vertelde me dat hij zelf aan een verhaal werkte dat erg leek op wat ik wilde doen. Toen hij me de synopsis vertelde, vond ik zijn idee veel beter dan het mijne, dus aanvaardde ik zijn aanbod om zijn reeks in beeld te brengen. Ik produceerde de eerste drie delen zonder te weten waar ze over gingen, alsof het een simpel avontuur was. Toen veranderden de dingen plotseling. Aan het begin van het vierde deel was Didier Convard zo vriendelijk om me een paar sleutels te geven om me te helpen de ins en outs van zijn verhaal beter te begrijpen. Hij onthulde me toen niet alles, hij opende alleen een deur, maar het was genoeg voor me om te begrijpen dat *Sneeuw* een veel complexer verhaal was dan ik me had kunnen voorstellen.”¹

JEZUS

Het complexe zit ’m in Didier Conwards achtergrond als vrijmetselaar. In 1990 schrijft hij een boek dat hij al

Bovenste rij: Coverstudies voor de eerste uitgave van deel 1, *De Verblindende Nevel* (1987), en drie coverstudies voor deel 2, *De Ravendood* (1989), beide voor Lombard.
Middelste rij: Twee coverstudies voor *Kuifje* nummer 42 (1989) van het derde verhaal *De Rode Dageraad* (1989, Lombard), en een coverstudie voor de herdruk met nieuwe cover (1991, Glénat, niet verschenen in het Nederlands).
Onderste rij: Coverstudies voor deel 4, *Intermezzo* (1991), deel 5, *Il Diavolo* (1992), en deel 6, *De Godpissier* (1993), alle drie bij Glénat verschenen.

sinds zijn zestiende ontwikkelt. Hij vindt er echter geen einde voor, het laatste hoofdstuk moet nog geschreven worden. “Ik had twee mogelijke eindjes, maar ik kwam er maar niet toe om te beslissen. Tien jaar later, op het einde van een diner met Jacques Glénat, kwam Jezus ter sprake om een reden die ik niet

meer weet. Ik vertelde hem toen dat ik een roman had geschreven waarin ik vraagtekens zette bij de oorzaak van de dood van Christus. Gezien de originaliteit van het onderwerp vroeg Jacques me uit nieuwsgierigheid het onvoltooide manuscript naar hem op te sturen. Vier dagen later, nadat hij het drie nachten grondig had gelezen, belde hij me terug om te zeggen dat hij het graag wilde publiceren, maar dan... als stripverhaal.”² En zo komt Conwards allergrootste succes tot stand: *De Geheime Driehoek*, waarin Convard ervan uitgaat dat niet de werkelijke Jezus aan het kruis stierf. De reeks start drie jaar voordat Dan Brown *De Da Vinci Code* (2003) publiceert. Convard protesteert eerst nog

tegen het voorstel van zijn uitgever omwille van de grote verscheidenheid aan plaatsen en tijdperken. Uitgever Glénat reikt de oplossing aan door die verscheidenheid in plaats en tijd als flashbacks uit te werken en die toe te vertrouwen aan verschillende tekenaars. In 2000 verschijnen de eerste twee delen van de nieuwe stripreeks *De Geheime Driehoek*, met Gilles Chaillet, Denis Falque, Pierre Wachs en Christian Gine als tekenaars voor deel 1. Gine tekent de scènes met Jezus. Voor deel 2 is Éric Stalner van de partij in plaats van Chaillet. In latere delen van de zeventdelige reeks vervoegen ook nog Jean-Charles Kraehn, Patrick Jusseume en André Juillard het team.

DIDIER CONVARD • CHRISTIAN GINE

Sneeuw

14 . DE LENTE VAN ORION 1/2

De eerste uitgave van deel 14 verschijnt in 2021 bij Glénat. Het album is niet eerder vertaald in het Nederlands.
De cover is speciaal voor deze integrale opgemaakt met de titel *De Lente van Orion 1/2*.

ZONE ZUIDOOSTEN
VAN BRUSSEL-STAD.
IN DE WIK OUDERGEM.

WE MOETEN DIE NOMADEN MISSCHIEËN ZO SNEL MOGELIJK
UIT DIE SHIT HALEN! ZE HEBBEN BRANDSTOF EN VOEDSEL
OM IN BESLAG TE NEMEN, JONGENS.

EN KOGELS DIE
GATEN IN ONZE
HUIDEN KUNNEN
SCHieten!

NU NIET IN JE BROEK
SCHIJTEN, HE! TEN
AANVAL, BENDE
LABBEKAKKEN!

KUS M'N KLOTEN!

DOOD AAN
DE HIELEN-
LIKKERS!

IDENTIFICEER JE DOELWIT!
IK NEEM
DE ROODHARIGE...

DE CLOWN
MET EEN OOG...

DE MAN
IN HET
ZWART...

DE GROTE
MET HET
LITTEKEN...

WAAR KOMT DIE
KOGELREGEN VANDAAN?
WEGWEZEN, KERELS!

DAAR, IEMAND SCHIET ZE
NEER ALS KONIJNEN!

JEZUS! IK DENK
DAT HET JEZUS
IS, MAMA!

NEE, MIJN KLEINE SCHAT,
HET IS JEZUS NIET. HET IS
VEELEER EEN ENGEL
DES DOODS!

POTVER, WAT IS
DAT VOOR VENT?

VERDOMDE
STINKZAK!

HET ZIET ER SLECHT VOOR ME UIT... IK HEB EEN SLECHT GEVOEL OVER MIJN HACHTJE! MAAR IK BEN NIET VAN PLAN OM ME TE LATEN NEERKNALLEN ZONDER TE REAGEREN...

AH, HET KAN SLECHT VOOR ME AFLOPEN... MAAR HET IS NIET ZO'N SLECHTE DAG OM DOOD TE GAAN! DOE ME EEN PLEZIER... ZEG ME TENMINSTE JE NAAM... IK WIL WETEN WIE ME GAAT VERMOORDEN!

ZE NOEMEN ME DE GENEZER!

PAW!

IK HEB JE NAAM GEHOORD, DUS IK WEET WIE IK MOET BEDANKEN. WAT ER OVER IS VAN MIJN FAMILIE ZAL JE EEUWIG DANKBAAR ZIJN, GENEZER.

HET SPIJT ME DAT IK TE LAAT KWAM, VRIEND. JE HEBT TWEE VAN JE NAASTEN VERLOREN...

MIJN ZOON EN MIJN KLEINZOON! JE KIJKT NAAR DE LAATSTE OVERLEVENDEN VAN DE VAN HAL-CLAN... IK BEN OPA JO.

DA'S MIJN SCHOONDochTER, SEVE EN HAAR DOCHTER LINE, WIER VERSTAND NIET MEE WILDE GROEIEN MET HAAR LICHAAM. ZE IS EEN EENVOUDIG MEISJE DAT HET GELUK HEEFT DAT ZE DE WERELD NIET ZIET ZOALS WIJ.

EN DE HOND?

AH, HIJ. DAT IS BORGNAUD. HIJ HEEFT MAAR EEN OOG, MAAR ZELFS AL ZOU HIJ STEKEBLIND ZIJN, DAN NOG ZOU HET NIET UITMAKEN DANKZIJ Z'N TRUFFELNEUS!

IK ZOU GRAAG WETEN WAAROM JE JE GEZICHT VERBERGT.

HMM... DAT KOMT OMDAT HET NIET PRETTIG IS OM NAAR TE KIJKEN, OORDEEL ZELF MAAR...

DA'S EEN HELE OUDE BRANDWOND, NIETWAAR?

MEER DAN VIJFTIG JAAR OUD... EEN VERVELENDE ZAAK... IK DENK ER NIET GRAAG TE VEEL OVER NA.

5

WEL, LATEN WE ER DAN NIET MEER OVER PRATEN. IK ZAL JE HELPEN JE DODEN TE BEGRAVEN. DAN MOET JE SNEL VERTREKKEN. DIT GEBIED IS EEN WARE SCHUILPLAATS VAN CLANLOZEN.

ALS GOD NOG EEN BEETJE GEINTERESSEERD IS IN ONS. MOGE HIJ JULLIE DAN ZEGENEN. ZONDER JOUW TUSSENKOMST...

TOEVAL... GEWOON TOEVAL!

NEE MAAR, HET LIJKT EROP DAT BORGNAUD HET GOED MET JE TE PAKKEN HEEFT! HIJ LAAT JE NIET MEER ALLEEN.

IK HEB LANG EEN OUDE METGEZEL GEHAD DIE DE TIJD UITEINDELIJK HEEFT WEGGENOMEN! EN SOMS HIELD IK MEER VAN HEM DAN VAN EEN MENS! BORGNAUD VOELT DAT VAST AAN.

IK HEB DE INDRUK DAT JE AL HEEL LANG ALLEEN BENT, REIZIGER! HET LEVEN DRUKT ZWAAR OP JE SCHOULDERS, NIETWAAR?

WAAR DOEL JE OP, OUDE MAN?

WEL, IK DACHT DAT JE MISSCHIEN JE EENZAAMHEID ZOU WILLEN DOORBREKEN DOOR WAT GEZELSCHAP TE AANVAARDEN. MIJN SCHOONDOCHTER IS EEN GEWELDIGE KOK, EN ZE IS GEWELDIG MET WILDE KATTEN, WASBEREN EN SNEEUWHAZEN...

LINE IS WAT ACHTERLIJK, MAAR ZE ZINGT PRACHTIG EN SPREEKT MET ENGELN. EN BORGNAUD KAN WOLVEN RUKEN OP MEER DAN DRIE KILOMETER AFSTAND.

TJA... HET IS GEWOON DAT IK MIJN ZOON EN MIJN KLEINZON VERLOREN HEB, DIE GOEDE SCHUTTERS EN PELSJAGERS WAREN. DUS, WAT ZEG JE ERVAN, GENEZER?

EN DAN?

GEEF MAAR TOE DAT JE JE NIET STERK GENOEG MEER VOELT OM VOOR JE FAMILIE TE ZORGEN, OPA JO!

IK ZOU ZEGGEN DAT EEN PRAATGRAGE KEREL ALS JIJ MIJN GEDACHTEN ZAL VERZETTEN. EN IK HEB IN WEKEN GEEN GOEDE MAALTIJD GEHAD, DUS ZAL IK VANAVOND OVER DE TALENTEN VAN SEVE OORDELEN...

JE BENT EEN GOEDE MAN, MIJN VRIEND. JE HEBT EEN GOED HART.